

(. . . σαν Ανοιχτή Επιστολή)

Ελληνό-Τουρκική Συνάντηση Κορυφής.

«Οι σύγχρονοι Έλληνες οφείλουν να είναι συνεχιστές του Αρχαίου και Βυζαντινού Πολιτισμού με διαχρονικό σκοπό την φυλετική ενότητα του Έθνους».
Ιωάννης Μεταξάς.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Σε λίγο θα κόψετε το FIR Αθηνών με ανατολική πορεία. Θα κόψετε τη συνοριακή γραμμή που χωρίζει το σύγχρονο Ελληνικό κράτος από την Ελληνική Ιωνία της φιλοσοφίας αλλά και τον Βυζαντινό πολιτισμό. Ίσως διερωτηθείτε, μήπως ήρθε το πλήρωμα του χρόνου για μια ξέχειλη προβολή των πολιτισμικο-φιλοσοφικών μας πυλώνων από πλευράς ελληνικής Πολιτείας, έστω ως περισπασμό στη “Γαλάζια Πατρίδα” του σημερινού οικοδεσπότη σας;

Ο Έλληνας φιλόσοφος της Κάτω Ιταλίας, Ζήνων ο Ελεάτης, διατύπωσε το παράδοξο αφήγημα, “Ο φτεροπόδαρος Αχιλλέας και η Χελώνα”, για να αποδείξει, ότι στον αγώνα δρόμου ο Αχιλλέας δεν θα προσπεράσει ποτέ τη χελώνα, όχι από ξέχειλη συμπάθεια, αλλά επειδή γίνεται τμηματική αποτίμηση της διαδρομής και του συναγωνισμού, με αποτέλεσμα ενδιάμεσα απειροσύνολα να μην λαμβάνονται υπόψη και έτσι να μην έχομε το “όλον της κινήσεως”.

Το ίδιο συμβαίνει και με τη μελέτη της ιστορίας όταν η έρευνα είναι αποσπασματική. Παραλείπονται, αναπόφευκτα ή ηθελημένα, φαινομενικά επουσιώδεις λεπτομέρειες, απειροσύνολα, που πολλές φορές αποτελούν την αιτία για το επόμενο ιστορικό αιτιατό. Χρειάζεται προσοχή για τη σωστή ερμηνεία της “όλης ιστορικής κίνησης”, για να αποφεύγονται οι πλάνες.

Η πτήση οριζοντιωμένη στα είκοσι ένα χιλιάδες πόδια, γλιστράει πάνω σε ένα άσπρο-βελούδινο καπιτονέ στρώμα με “πτυχώσεις απειροσύνολων”, με τον ρομαντισμό που στρογγυλεύει τα ανθρώπινα δρώμενα να αντιμάχεται τους συνειρμούς που παραπέμπουν στα νεροφαγώματα της ιστορικής διαδρομής.

Και να, η φωνή του Κυβερνήτη, «Περάσαμε τον 25^{ον} μεσημβρινό και αυτή τη στιγμή πετάμε πάνω από το Μούδρο»! Και η σκέψη πετάει έναν και πλέον αιώνα πίσω, σε ιστορικές πράξεις και παραλείψεις που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως “η αρχή του τέλους” για τον ελληνισμό της Ανατολίας.

Στις 31 Οκτ. 1918, υπογράφεται η κατ’ ευφημισμόν Συνθήκη Ανακωχής του Μούδρου της Λήμνου. Χμμμ! Δεν υπογράφηκε σε ελληνικό έδαφος. Η τελετή έγινε επί αγγλικού “εδάφους”, πάνω στο αγγλικό θωρηκτό “Αγαμέμνων”, με οικοδεσπότη και συμβαλλόμενο τον Διοικητή Αιγαίου, Άγγλο ναύαρχο σερ Σόμερσετ Κάλθορπ, πληρεξούσιο των Συμμάχων, και της Τουρκικής αντιπροσωπείας, για κατάπαυση του πυρός. Τέλος Α’ΠΠ. Χάος στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.. Ναι, και η Ελλάς μεταξύ των Συμμάχων-νικητών. Τουρκικός στρατός και τουρκικά πολεμικά πλοία σε ανενεργό πολεμική δράση.

Οι Σύμμαχοι πλέον μπορούν να καταλάβουν για λόγους ασφαλείας στρατηγικά σημεία επί του Τουρκικού εδάφους χωρίς καμία αναφορά στους ηττημένους.

Λίγες ημέρες πριν, ο Μέγας Βεζύρης, Ταλάτ πασάς, είχε σπεύσει να ζητήσει ανακωχή από τη Διοίκηση της ANTANT. Ο Ελληνικός πληθυσμός της Ανατολίας ανασαίνει μετά από μακροχρόνια σκληρά καταπιεστικά μέτρα και ξεσπαθώνει σε παραληρήματα ενθουσιασμού. Να η μεγάλη εικόνα! Όμως . . .

Επρόκειτο για θρίαμβο της Αγγλικής πολιτικής, η οποία άφηνε ακάλυπτα τα συμφέροντα της Γαλλίας και της Ιταλίας, η οποία Ιταλία βρίσκεται στην περιοχή από τον Ιταλο-Τουρκικό πόλεμο του 1911, που κατέλαβε τα Δωδεκάνησα. Από της επομένης της Ανακωχής του Μούδρου, οι πολιτικές και στρατιωτικές Αρχές της Γαλλίας στην Εγγύς Ανατολή επιδεικνύουν με κάθε τρόπο εύνοια έναντι του Τουρκικού στοιχείου και εχθρότητα προς τους Χριστιανούς, διότι έτσι, φαντάζονταν, θα υπονόμευαν τις Βρετανικές θέσεις εκεί.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, το Συμμαχικό Ανώτατο Συμβούλιο θα αποφασίσει την κατάληψη της Σμύρνης για να εμποδιστεί η προέλαση των Ιταλών. Το “δώρο” της καταλήψεως της ελληνικής Σμύρνης δίδεται στον Ελληνικό Στρατό. Ίσως, σ’ αυτό συνέβαλαν και τα φιλελληνικά αισθήματα του Άγγλου Πρωθυπουργού, Λούδ Τζωρτζ. Ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος, Ελευθέριος Βενιζέλος, λίγο μετά την Ανακωχή, θα στείλει στο Συνέδριο του Παρισιού (Δεκέμβριος 1918) Υπόμνημα με το οποίο διεκδικούσε μια ευρύτατη ζώνη εδαφών στη δυτική Μικρά Ασία με κέντρο τη Σμύρνη, καθώς και ολόκληρη την Α. Θράκη και τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος στην είσοδο των Στενών.

Στην όλη αυτή τη γεωπολιτική κατάσταση, είχε παρεισφρήσει και μια περιέργη πτυχή. Ο πρωθυπουργός της Γαλλίας, Ζωρζ Κλεμανσώ, ενημερώνει τον Γάλλο αρχιστράτηγο του Μακεδονικού μετώπου, 27 Οκτ. 1918, να επέμβει στη νότια Ουκρανία για *«... να συνεχίσουμε εκεί την πάλη με σκοπό να προκαλέσουμε την πτώση του Μπολσεβικισμού»*. Για να καταστείλουν την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός, Ελευθέριος Βενιζέλος, από το Λονδίνο σπεύδει να “εκμεταλλευτεί” την περίπτωση. *«Δηλώσατε στον Γάλλο πρωθυπουργό, ότι ο ελληνικός στρατός δύναται να χρησιμοποιηθεί δια κοινό αγώνα πανταχού, όπου η αποστολή του κρίνεται αναγκαία»*, έλεγε σε τηλεγράφημα προς τον Έλληνα πρέσβη στο Παρίσι.

Κρίθηκε, λοιπόν, “αναγκαία” η συμμετοχή του Ελληνικού Στρατού στην εκστρατεία στη Μεσημβρινή Ρωσία. Ήταν η πρώτη υπερπόντια εκστρατεία του Βασιλείου της Ελλάδας. Δύο Μεραρχίες, II και XIII, άρχισαν να αναχωρούν ατμοπλοϊκώς. Τι εθνική υπερηφάνεια! Τα μεταγωγικά περνούν από το Ντολμά Μπαξέ, όπου ναυλοχούν τα ελληνικά πολεμικά πλοία “Αβέρωφ” και “Κεραυνός”. Αποδίδονται οι προβλεπόμενες τιμές.

Αλλοίμονο, όμως! Ήταν μια αποστολή τού “βλέποντας και κάνοντας”, χωρίς οργάνωση, χωρίς προγραμματισμό, χωρίς ενιαία διοίκηση. Μια ρωσική προκήρυξη προς τους καταφθάνοντας εκεί Έλληνες στρατιώτες έγραφε, «Δεν

σας προσκάλεσε ο λαός, αλλά ο άσπονδος εχθρός του, η πλουτοκρατία, για να συνεχίσει να βυζαίνει το αίμα του λαού». Τελικά οι ελληνικές δυνάμεις, μαζί και οι συμμαχικές, θα εγκαταλείψουν το μέτωπο κακήν κακώς, με ολέθριες συνέπειες για τον άμοιρο ελληνισμό της νότιας Ρωσίας.

“Προσδεθείτε, αναμένονται γεωπολιτικές αναταράξεις”, ακούγεται η φωνή του Κυβερνήτη. Μετά από μια μικρή εν καθόδω διάτρηση νεφών, το ίχνος του αεροσκάφους ακουμπάει την αρχαιοελληνική Έφεσο. Από το αριστερό φινιστρίνι του αεροσκάφους, κύριε Πρωθυπουργέ, μπορείτε να διακρίνετε την Καλλίπολη και από το δεξί τη Σμύρνη. Τα δύο αυτά προαιώνια τοπωνύμια συνιστούν ένα παράδοξο γεωπολιτικό δίπολο για τον Ελληνισμό της Ανατολίας.

Για μήνες, Φεβρουάριο 1915 έως Ιανουάριο 1916, χερσαίες και ναυτικές δυνάμεις της Εγκάρδιας Συνεννόησης, της ANTANT, θα προσπαθήσουν να καταλάβουν την χερσόνησο της Καλλίπολης, τμήμα τότε της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, για τον έλεγχο των στενών των Δαρδανελίων. Η προσπάθεια θα αποτύχει οικτρά, με πολλά θύματα εκατέρωθεν. Μεγάλη νίκη για τους Οθωμανούς. Συντριβή για τους Συμμάχους. Η συμμετοχή ή όχι της Ελλάδας στην εκστρατεία της Καλλίπολης αποτέλεσε την πρώτη διαφωνία μεταξύ του Πρωθυπουργού Ελευθέριου Βενιζέλου και του Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Ο Βενιζέλος είχε αναθέσει στον Ιωάννη Μεταξά να εκπονήσει σχέδιο συμμετοχής ελληνικών δυνάμεων στην επιχείρηση της Καλλίπολης. Αντί σχεδίου, ο μέχρι τότε πολύτιμος στρατιωτικός σύμβουλος υπέβαλε την παραίτησή του, στην οποία εξηγούσε λεπτομερώς την αντίθεσή του. Επί πλέον, οι Ρώσοι δεν ήθελαν να δουν ποτέ τους Έλληνες τόσο κοντά στην Κωνσταντινούπολη. Ο βασιλιάς των Ελλήνων, Κωνσταντίνος Α', αποφασίζει την παραμονή της χώρας σε καθεστώς ουδετερότητας. Ο Βενιζέλος υποβάλλει την παραίτησή του. Οι δύο πολιτειακοί άνδρες στα χαρακώματα. Διχασμός. Πολιτικό χάος. Η Ελλάδα σε πολιτικό vertigo.

Στις πολεμικές επιχειρήσεις της Καλλίπολης θα λάμψει το στρατιωτικό και πολιτικό άστρο του Θεσσαλονικιού συνταγματάρχη του τουρκικού στρατού, Κεμάλ Ατατούρκ. Θα φύγει από εκεί ως ο “υπερασπιστής του Ισλάμ” και “σωτήρας της Κωνσταντινουπόλεως”. Μετά από τρία χρόνια, τον Μάιο του 1919, ο Κεμάλ θα αρχίσει ανταρτοπόλεμο εναντίον της Υψηλής Πύλης και ένα χρόνο αργότερα, καταδικασμένος σε θάνατο, θα εγκατασταθεί στην Άγκυρα, όπου η Μεγάλη Τουρκική Συνέλευση θα τον εκλέξει Πρωθυπουργό και Πρόεδρο. Ιδρύεται η σύγχρονη Τουρκία. Αυτή την σπάνια φυσιογνωμία, τον μετέπειτα σφαγέα των Ελλήνων, έμελλε να αντιμετωπίσουν οι κατοπινές Ελληνικές Κυβερνήσεις, η Ελληνική Στρατιά και ο Ελληνισμός της Ανατολίας.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Όταν ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο Κρης δικηγόρος-επαναστάτης, και μακρινός συγγενής σας, προσκλήθηκε, τον Δεκέμβριο του 1909, από τους

αρχηγούς της “Επανάστασης στου Γουδή” να αναλάβει την πρωθυπουργία, η πρώτη του ενέργεια ήταν να προσλάβει ως πρώτον υπασπιστή του τον λοχαγό τότε Ιωάννη Μεταξά, απόφοιτο της Σχολής Πολέμου του Βερολίνου με πολλές διακρίσεις. Οι δύο άνδρες θα έχουν αγαστή συνεργασία. Ο Μεταξάς θα είναι ο ιθύνων νους της όλης επιχειρησιακής σχεδίασης κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους και η Ελλάδα θα κάνει εντυπωσιακά γεωπολιτικά άλματα. Θα έρθει όμως και η στιγμή που η οξυδέρκεια του Μεταξά και οι προφητικές του απόψεις για τη συμμετοχή μας στον Α΄ΠΠ και τις εκστρατείες του ελληνικού στρατού, θα έχουν ως αποτέλεσμα οι δύο άνδρες να τα σπάσουν. Ας τονιστεί και πάλι, ο Ιωάννης Μεταξάς είχε επιχειρηματολογήσει πως η Μικρασιατική Εκστρατεία, κατ’ουσίαν ολοκληρωτικός πόλεμος μεταξύ Ελλάδος-Τουρκίας, ήταν καταδικασμένα να αποτύχει εξαρχής.

Λίγες ημέρες μετά την αποβίβαση των πρώτων ελληνικών Μεραρχιών στη Σμύρνη, ο Κλεμανσώ θα αποφανθεί σε συνεδρίαση του Ανωτάτου Συμβουλίου της ANTANT, “Δεν επρόκειτο περί αποφάσεως που θα προδίκαζε την τύχη της Σμύρνης. Δεν επιδιώξαμε να δοθεί οποιαδήποτε ένδειξη περί εδαφικής διανομής. Η de facto κατοχή της Σμύρνης και της περιοχής της ουδέν νέον δικαίωμα συνιστά δια το μέλλον. Το Συμβούλιο έχει την ελευθερία να ρυθμίσει τα προβλήματα του Ανατολικού Ζητήματος”.

Παρ’ όλ’ αυτά, στις 10 Αυγούστου 1920, δέκα πέντε μήνες μετά την μεταφορά της πρώτης ελληνικής Μεραρχίας στη Σμύρνη, 15 Μαΐου 1919, θα υπογραφεί η Συνθήκη των Σεβρών με την οποία η Οθωμανική Αυτοκρατορία έχανε τα δύο τρίτα των εδαφών της, και η Ελλάδα γινόταν η Χώρα των δύο Ηπείρων και των πέντε Θαλασσών. Όμως, πολύ γρήγορα οι Σύμμαχοι, μαζί και η νεοσύστατη Σοβιετική Ένωση του Λένιν, ακόμα και η Ιταλία, θα αρχίσουν να μας συμπεριφέρονται “περίεργα”. Μάλλον, όλοι τους πλέον λαχταρούν την συνεργασία με τον Κεμάλ, για τον οποίον η Συνθήκη των Σεβρών αποτελεί το άγος του νεοσύστατου Τουρκικού κράτους. Και θα την καταργήσει. . .

Το αεροσκάφος οριζοντιώνει λίγες χιλιάδες πόδια άνωθεν εδάφους, στην τελική ευθεία για προσγείωση. Τελευταία ενημέρωση του Κυβερνήτη, “Αριστερά μας το Εσκή Σεχίρ και δεξιά το Αφιόν Καραχισάρ.”. Και, ο Ταγίπ Ερντογάν στρώνει το χαλί της υποδοχής.

Κύριε Πρωθυπουργέ, εκμεταλλευτείτε την καλή ορατότητα και ρίξτε μια ματιά γύρω σας. Είστε πάνω από την περιοχή που γράφτηκε η αρχή του τέλους. Το πρωί της 13^{ης} Αυγούστου 1922, εκδηλώθηκε η κύρια τουρκική αντεπίθεση στην περιοχή του Αφιόν Καραχισάρ, κατά της Ελληνικής Στρατιάς, που μέχρι τότε κατείχε μέτωπο χιλίων περίπου χιλιομέτρων, από την Προύσα μέχρι τον Μαϊάνδρο ποταμό, έχοντας φθάσει εκατό χιλιόμετρα από την Άγκυρα, τη νέα πρωτεύουσα των Νεοτούρκων του Κεμάλ πασά, διασχίζοντας την Αλμυρά Έρημο και δίνοντας τη μάχη του Σαγγάριου.

Η επί μία τριετία νικήτρια και υπερήφανη ελληνική Στρατιά των 120 χιλιάδων ανδρών θα αναγκαζόταν αρχικά σε καθήλωση και στη συνέχεια σε άτακτη οπισθοχώρηση, που, αλλοίμονο, θα έπαιρνε μορφή εθνικής τραγωδίας. Την αποφασιστική μάχη του Αλή Βεράν διηύθυνε ο ίδιος ο Κεμάλ. “Έκρινα, τότε, ότι οι επιχειρήσεις έπρεπε να διευθύνονται εκ του σύνεγγυς για να ολοκληρωθεί τελεσφόρως η κυκλωτική κίνηση”, θα δηλώσει ο ίδιος. Ο επίλογος, ένα μήνα αργότερα . . . «Η Σμύρνη μάνα καίγεται, καίγεται και το βιός μας . . .»!

Ήταν ο γεω-πολιτικός θρίαμβος μιας ξεχωριστής στρατιωτικής και πολιτικής φυσιογνωμίας, του Κεμάλ Ατατούρκ, που εγκαινιάστηκε στην Καλλίπολη, επιβεβαιώθηκε στην Άγκυρα και “καταύγασε” στη Σμύρνη. Ο θεμελιωτής του σύγχρονου κράτους της Τουρκίας εκμεταλλευόμενος με πίστη και αποφασιστικότητα τα απειροσύνολα των ιστορικών πτυχώσεων, που εμείς αγνοήσαμε, και με βέβαια επιχειρησιακά ανύσματα τερμάτισε πριν από τον γοργοπόδαρο Αχιλλέα. Η Συνθήκη των Σεβρών καθίσταται ανενεργός de facto, θρυμματίζεται σαν τις πορσελάνες στο πολεμικό μέτωπο. Είναι από τις περιπτώσεις που η Ιστορία φλυαρεί περί τυχαίων “συμππτώσεων” τις οποίες εκμεταλλεύεται η “μεγαλοφυΐα”.

Κάπως έτσι θυσιάστηκαν τα όνειρα της Φυλής και εγκαταλείφθηκε οριστικά το α-λυτρωτικό κίνημα, Αυτή η ποικιλόμορφη Μεγάλη Ιδέα, όπως την είχε διατυπώσει ο πρώτος συνταγματικός πρωθυπουργός της Ελλάδος, Ιωάννης Κωλέτης. Ναι, δεν είχαμε υπολογίσει σωστά, ή μάλλον είχαμε “υπολογίσει” χωρίς τις τότε Μεγάλες Δυνάμεις και όψιμα Συμμάχους μας. Ο εθνικός μας ΑΝΣΚ έπασχε. Μια από τις πιο τραγικές στιγμές της Ιστορίας μας.

Προσέρχεστε, κύριε Κυριάκο Μητσοτάκη, ως Πρωθυπουργός της Ελλάδος, σε Συνάντηση Κορυφής με τον Πρόεδρο της Τουρκικής Δημοκρατίας. Η Ελλάδα και η Τουρκία θα σφίξουν τα χέρια, ίσως και τις σχέσεις τους για μια περαιτέρω ειρηνική συνύπαρξη. Είναι οι δύο όμορες χώρες τα σύνορα των οποίων, χερσαία και νησιωτικά, προσδιορίστηκαν οριστικά και αμετάκλητα, αφ’ ενός με τη Συνθήκη της Λωζάνης, 24 Ιουλίου 1923, στην οποία ο Ελευθέριος Βενιζέλος, προσέξτε, παρέστη ως πληρεξούσιος της Επαναστατικής Κυβερνήσεως των Στ. Γονατά και Νικ. Πλαστήρα, και αφ’ ετέρου της Συνθήκης των Παρισίων, 10 Φεβ. 1947, πρωθυπουργός ο Δημήτριος Μάξιμος, με την οποία η Ιταλία παραχωρεί στην Ελλάδα την Δωδεκάνησο.

Κωνσταντινούπολις, 25 Οκτωβρίου 1930, η πρώτη Συνάντηση Κορυφής Ελλάδος – Τουρκίας. Οι δύο ηγέτες θα δηλώσουν,

Ελ. Βενιζέλος: «Ηθέλησα να δείξω δια της επισκέψεως ταύτης την στερρά ελληνική απόφαση, ότι θεωρώ την Συνθήκη της Λωζάνης ως οριστικό διακανονισμό μεταξύ των κρατών μας του εδαφικού αυτών καθεστώτος».

Κεμάλ Ατατούρκ: «Οι πόλεμοι πρέπει πλέον να εκλείψουν, διότι ατιμάζουν την ανθρωπότητα. Ελλάδα και Τουρκία θα είναι ενωμένες στην κοινή προσπάθεια υπέρ της ειρήνης».

11 Φεβρουαρίου 2026. Άλλη μία Συνάντηση Κορυφής Ελλάδος – Τουρκίας. Περιμένουμε τις επικαιροποιημένες δηλώσεις σας, κύριε Πρωθυπουργέ, για ήρεμα νερά και καλή γειτονία. Ουδεμία υποψία για παραχώρηση σπιθαμής εθνικής κυριαρχίας ή κυριαρχικών δικαιωμάτων από πλευράς μας, όπως κατ’ επανάληψιν έχετε δηλώσει. Τουναντίον, η αδυσώπητη πραγματικότητα είναι ότι οι γείτονες μάς χρωστάνε πολλά, μα πάρα πολλά.

Στην επιστροφή σας, κύριε Πρωθυπουργέ, απλώς θυμηθείτε, ότι οι Έξι που εκτελέστηκαν στο Γουδή, 15 Νοεμβρίου 1922, από το Έκτακτο Στρατοδικείο του Θεόδωρου Πάγκαλου και Αλέξανδρου Οθωναίου, «Έν όνόματι τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων [Γεωργίου Β'](#)», ως υπεύθυνοι της Μικρασιατικής Καταστροφής, με κατηγορητήριο που είχε συντάξει ο Γεώργιος Παπανδρέου, ως πολιτικός σύμβουλος της Επανάστασης, ναι, αθωώθηκαν από τον Άρειο Πάγο, μετά από ογδόντα χρόνια, Ιανουάριος 2008. Ο Ιωάννης Μεταξάς είχε προτείνει να τους δοθεί το δικαίωμα της εφέσεως. Και πάλι δεν εισακούσθηκε. Ο ίδιος ο Βενιζέλος, ο υπεύθυνος της Μικρασιατικής Εκστρατείας, στην εκτέλεση των Έξι βρισκόταν στο εξωτερικό, νίπτοντας τας χείρας του, και μετά από χρόνια θα εκφράσει την άποψη, ότι « . . . η κατηγορία για εσχάτη προδοσία των Έξι, δεν ευσταθούσε»!

Ναι, ήταν οι αντίπαλοι του Ελευθέριου Βενιζέλου, που είχαν αναλάβει την διακυβέρνηση της Χώρας, Δημήτριος Γούναρης και λοιποί, μετά τις εκλογές της 1^{ης} Νοεμβρίου 1920, με απόφαση του ίδιου του Βενιζέλου, τρεις μήνες μετά τη Συνθήκη των Σεβρών, για την οποία ένα μήνα πριν η Βουλή τον είχε ανακηρύξει "άξιον της Ελλάδος ευεργέτην και σωτήρα της πατρίδος", στις οποίες δεν εξελέγη ούτε βουλευτής και θα καταφύγει αυτοεξόριστος στο Παρίσι,

ενώ η Ελληνική Στρατιά μαχόταν στα βάθη της Μικράς Ασίας. Απόφαση που δεν αντέχει στην κριτική της ιστορίας.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας! Ευχές για κάθε εθνικό καλό!

Γρηγόριος Δημ. Νούσιος – αεροπόρος.